

haar Fundatie geheel bewoond zou worden door armlastigen.

Maar laat ik u niet langer vermoeien met mijn treurigstemmende filosofieën. Belangrijker is te constateren dat in later jaren de sfeer onder inwoners weer sterk verbeterde. Ook de vergaderingen der regenten kregen weer een wat luchthartiger karakter alsof met het verlaten van de 19de eeuw een last van hen was afgevallen. In die eerste jaren van de twintigste eeuw is er eigenlijk maar één zaak die ik van voldoende belang acht om hem onder uw aandacht te brengen. Het betreft een besluit van 7 april 1903 om contact op te nemen met de Gemeentearchivaris. De archivaris zou gevraagd worden het Archief der Fundatie in orde te brengen en te catalogiseren. Hij moest echter wel goed begrijpen dat de documenten onder geen beding naar het Archief gebracht mochten worden. De Gemeentearchivaris delegeerde deze belangrijke taak aan de heer Hoijnck van Papendrecht, de latere directeur van het Museum van Oudheden³²).

Tot aan 1940 gebeurde er verder weinig schokkends. Er waren wat kleine schermutselingen met een opstandige binnenopzichter³³), maar overigens verliep alles naar tevredenheid.

Toen brak de oorlog uit. Het beruchte bombardement van 14 mei 1940 veranderde de eeuwenoude stadsdriehoek in tien minuten tijds in een rokende puinhoop. Kuijl's Fundatie bleef buiten schot. Tijdens de oorlogsjaren die volgden kreeg de Fundatie alsnog een voltreffer te verwerken maar die schade was vrij snel hersteld, en was zelfs aanleiding om verbeteringen in de huisjes aan te brengen³⁴). Toch zou, merkwaardigerwijs, het bombardement uit die eerste oorlogsjaren de Fundatie na jaren alsnog op haar grondvesten doen schudden. Wat gebeurde er namelijk? De gemeente besloot om het puin, dat de binnenstad zo overdadig had opgeleverd, te benutten om een aantal wateren in en om de stad te dempen. Dat lot trof ook de Schie, het riviertje dat Anthony en Anthonetta hadden uitgekozen om er hun buitenverblijf aan te bouwen. Na de demping werden ook de kademuren, die ogenschijnlijk nergens meer toe dienden, afgebroken. Na de sloop daarvan bleek echter dat men onbedachtzaam te werk was gegaan. Het wegvallen van de steun die de kademuren gaven, veroorzaakte een verstoring van het evenwicht in de bodem.

Voor de niet onderheide Fundatie had dit desastreuze gevolgen. De voorgevel van het hoofdgebouw begon naar voren te schuiven en wel, zoals ir. Van der Heyden, de architect van de Fundatie, in